

Pacemaker van Mascha na 33 jaar niet versleten

door **Arnold Mandemaker**
e-mail: a.mandemaker@ed.nl

EINDHOVEN - Is het een wereldrecord? Daar is nog geen absolute zekerheid over. Feit is wel dat Mascha Bakker (48) uit Waalre maar liefst 33 jaar met één en dezelfde pacemaker in haar lijf heeft rondgelopen.

Het apparaat met een voor die tijd hypermoderne lithiumbatterij had een gegarandeerde levensduur van twee jaar, maar in de praktijk zou vijf jaar haalbaar moeten zijn. Maar bij elke controle die sinds de operatie van mei 1979 werd uitgevoerd bleek de pacemaker, gemaakt bij het Amerikaanse bedrijf CPE, het nog prima te doen. En dus bleef het apparaat gewoon zitten. Vorige week kreeg Bakker in het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven toch maar een nieuwe. Niet omdat de oude het niet meer deed, maar omdat de nieuwe versie veel kleiner is en handige snufjes heeft, zoals digitale aflezing van buitenaf. Maar de batterij van de oude blijkt nog in puike conditie. „Je zou hem zó weer kunnen gebruiken”, zegt Berry van Gelder, tot voor twee jaar hoofd van de afdeling hartcatheterisatie en als technicus gepromoveerd op de werking van pacemakers. Hij was erbij toen de indertijd

15-jarige Mascha haar eerste pacemaker kreeg ingeplant. In de lies, in plaats van onder het schouderblad zoals gebruikelijk. „Dat was minder zichtbaar. Belangrijk voor een jonge meid”, zegt Van Gelder, die weliswaar met pensioen is maar toch nog twee dagen per week in het Catharina te vinden is. Hij heeft contact opgenomen met de Amerikaanse producent en daar zijn ze de archieven ingedoken. Tot nu toe blijkt een levensduur van 27 jaar de hoogste score. De afgedankte pacemaker ligt op tafel. Het lijkt een beetje op een zilveren hartje, maar die vorm heeft geen nadere bedoelingen. „Voor een apparaat dat in het lichaam zit wil je graag afgeronde vormen hebben”, legt Van Gelder uit. Hij laat het nieuwe modelletje zien: de helft platter, kleiner en lichter. Bakker, zelf ook werkzaam in de zorgsector, pakt haar oude pacemaker op. Vindt ze het geen gek idee dat dit ding 33 jaar in haar lijf zat? „Nee, ik ben vooral blij dat ik hem kreeg. Daarvoor was ik kortademig en snel moe. Nadat ik mijn pacemaker kreeg, kon ik alles weer doen, ook sporten. Ik heb er eigenlijk nooit iets van gemerkt. Ik kon alleen niet naar de C&A, want daar ging steeds het alarm af.” Op luchthavens moet ze steevast mel-

ding maken van haar pacemaker, met het oog op detectiepoortjes. Maar daar houdt de overlast wel mee op. „Veel mensen die mij kennen weten niet eens dat ik een pacemaker heb.”

Eén moment staat haar nog wel bij: die keer dat een medewerker van de Amerikaanse fabrikant eind 1999 naar Eindhoven kwam om geplaatste pacemakers te controleren op een eventuele 'millenniumbug'. Niks gevonden, natuurlijk. „In deze zit niet eens een chip”, lacht Van Gelder.

Mascha Bakker had een aangeboren hartafwijking: een gat tussen de hartboezems. Daar werd ze op haar zesde aan geopereerd. Na de operatie ontstond littekenweefsel op de sinusknop, het deel van het hart waar de slagfrequentie wordt geregeld. „Mijn hart slaat zonder pacemaker in een te laag ritme: dertig slagen per minuut. De pacemaker komt dus vooral in actie als ik in rust ben, bijvoorbeeld 's nachts”, legt Mascha uit. Dat verklaart mogelijk waarom de batterij het zo lang heeft volgehouden. Haar nieuwe pacemaker moet zeker tien jaar meegaan. Of wat langer natuurlijk.



Mascha Bakker en Berry van Gelder met de oude pacemaker. Inzet: de oude pacemaker ziet er na 33 jaar nog als nieuw uit.
foto's Irene Wouters